

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Pomocná škola, Plzeň, Skupova 15

Skupova 15, 301 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 171 507

Termín konání inspekce: 9. - 20. února, 5. – 7. května 2004

Čj.:	d2-1112/04-5163
Signatura:	od4nx540

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v pomocné škole v předmětech hudební výchova, rozumová výchova, pracovní a výtvarná výchova, tělesná výchova, věcné učení, čtení, psaní a počty vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Pomocná škola, Plzeň, Skupova 15 je příspěvkovou organizací. Sdružuje pomocnou školu, přípravný stupeň pomocné školy a školní družinu, která má v letošním školním roce dvě oddělení.

Zřizovatelem je Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň.

Stanovená kapacita pomocné školy je 113 žáků, přípravného stupně pomocné školy 18 žáků a školní družiny 30 žáků.

Počet žáků v letošním školním roce 2003/2004 je 86. Vzdělávají se ve 13 třídách, které jsou umístěny celkem na čtyřech dislokovaných pracovištích v Plzni. Devět žáků je osvobozeno od povinnosti docházet do školy a je jim poskytována individuální výuka. Z celkového počtu je asi 24 dojíždějících z okolních obcí ve spádové oblasti do 50 kilometrů.

Inspekce proběhla v pomocné škole a přípravném stupni pomocné školy, školní družina inspektována nebyla.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces v Pomocné škole, Plzeň, Skupova 15 je veden patnácti vyučujícími (včetně ředitelky a zástupkyně školy). Jedenáct z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku předmětů ve speciálních školách (ředitelka, zástupkyně a 9 vyučujících). Pouze čtyři nikoliv. Z toho dvě učitelky si v současné době doplňují svou odbornost studiem speciální pedagogiky a druhé dvě mají uzavřen pracovní poměr na dobu určitou jako zástup za dvě kvalifikované pracovnice na mateřské dovolené. Výchovná poradkyně si v současné době doplňuje kvalifikační studium. Pro tuto činnost nemá zatím kvalifikaci.

Vzhledem k dosaženému vzdělání vyučujících je skladba úvazků pedagogických pracovníků účelná.

Organizační struktura školy je přehledně a promyšleně stanovena v „Organizačním řádu školy“, „Vnitřním řádu školy“ a v „Provozním řádu“. Jednotlivé úseky školy velmi dobře pracují podle předem stanovených plánů nebo programů. Ředitelka školy má určenou statutární zástupkyni především pro věci pedagogické. V době nepřítomnosti ji zastupuje v rozsahu celé její funkce. Všichni zaměstnanci mají jasně stanovené kompetence. Ve škole pracuje metodické sdružení. Schází se jedenkrát měsíčně, jeho úkolem je sjednotit výuku

vyučovacích předmětů, vzájemné předávání zkušeností, informací o žácích a z různých školení. Na velmi dobré úrovni je i činnost metodicky prevence sociálně-patologických jevů, která zpracovává, naplňuje a vyhodnocuje minimální preventivní program „Podpora zdraví v pomocné škole“. Dalším poradním orgánem je pedagogická rada, jejíž schůzky probíhají podle předem stanoveného plánu a jednacího řádu. Zde jsou předávány důležité informace zaměstnancům školy. K vynikající kvalitě přenosu informací uvnitř školy slouží informační nástěnka před školní družinou v přízemí, telefonický a běžný denní styk zaměstnanců školy s jejich vedením.

V době konání inspekční činnosti byla ve škole jedna začínající učitelka, která má určenu uvádějící učitelku, stejně jako její nekvalifikované kolegyně. Uvádějící učitelky mají zpracované „Plány práce uvádějících učitelů“. Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci jsou vedeni demokratickým způsobem. K bezproblémovému chodu školy i organizaci vyučování napomáhá vynikající plánování v oblasti personálních podmínek.

Kontrolní a hospitační činnost je prováděna ředitelkou a její zástupkyní dle stanoveného plánu zodpovědně a promyšleně. Při zjištění nedostatků jsou stanovena opatření ke zlepšení a nápravě, jejich plnění je průběžně sledováno. Práce ředitelky školy a její zástupkyně má dobrý vliv na zlepšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je dlouhodobě i krátkodobě plánováno s ohledem na potřeby školy, vychází z požadavků realizovaných vzdělávacích programů a je v souladu se zaměřením a cíli školy. Plánování v oblasti lidských zdrojů a jejich vyhledávání je funkční.

Hodnocení pracovníků je prováděno vedením školy dle stanovených a zaměstnancům známých kritérií a má pozitivní vliv na jejich profesionální růst.

Personální podmínky podporují efektivní vzdělávání a výchovu a umožňují na vynikající úrovni realizovat schválené učební dokumenty.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova ředitelství školy je umístěna uprostřed zeleně ve velmi pěkném prostředí ve Skupově ulici. Nacházejí se zde čtyři kmenové učebny, malá, ale dostačující cvičebna, jedna menší školní dílna, prostora s pecí, hrnčířským kruhem a pračkou, ředitelna, dva kabinety pro didaktickou techniku a pomůcky, vstupní pokoj pro návštěvy, místnost pro jedno oddělení školní družiny, sociální zařízení, sprchový kout, úklidová komora, kancelář účetní. Šatny jsou umístěny na chodbě u vstupu do školy. Je zde zatravněný pozemek a záhony, které jsou využívány k výuce pracovní výchovy. Pozemek je velmi dobře udržován. Za pěkného počasí slouží k výuce, k relaxaci žáků o přestávkách a k různým činnostem školní družiny. V těsném sousedství může škola využívat sídlištní hřiště pro tělesnou výchovu.

Vyučování všech předmětů kromě tělesné výchovy probíhalo v kmenových učebnách, které jsou k tomuto účelu přizpůsobeny. Jsou prostorově stísněné, ale funkčně vybavené, vyhovují realizaci výuky sledovaných předmětů i počtu zařazených žáků. Je zde také místo pro relaxaci a odpočinek. Jejich zařízení a vhodná výzdoba působí příjemným estetickým dojmem stejně jako další školní prostory. V budově školy byl v průběhu inspekce vždy pořádek a čistota. K výuce hudební výchovy slouží kmenová učebna, která je vybavena klavírem, i kytarou, elektrofonickými varhany, Orffovými nástroji, magnetofonem a CD-přehrávačem.

Další čtyři třídy se nacházejí v odlehleém detašovaném pracovišti v Tachovské ulici v budovách zvláštní školy. Mají velmi dobré prostorové bezbariérové podmínky. Je zde k dispozici sborovna, dva kabinety, jedna cvičebna s rehabilitačními pomůckami a masážním

bazénem a dva sprchové kouty. K výuce může být využívána školní dílna, tělocvična, cvičná kuchyně zvláštní školy. Množství didaktické či audiovizuální techniky vzhledem k výuce předmětů zařazených do rozvrhu je na velmi dobré úrovni.

Výuka ve zbylých pěti kmenových učebnách je zajištěna v nových objektech ústavů sociální péče ve dvou různých částech Plzně v ulici Zábělské a Rabštejnské ve velmi pěkném prostředí. Prostorové podmínky na jednotlivých pracovištích jsou podobné stísněnější, ale ještě vyhovující. K dispozici jsou cvičebny, keramická dílna, cvičná kuchyně, kabinety sprchové kouty, sociální zařízení. Po předchozí domluvě i další prostory ústavů.

Na každém dislokovaném pracovišti je umístěna televizní obrazovka a videopřehrávač. Zcela chybí zpětné projektoři. Škola má k dispozici 12 počítačů, z toho 7 z projektu Internet do škol. Všechny jsou rozmístěné do kmenových učeben. Vybavení školy názornými pomůckami, audiovizuální a výpočetní technikou je vzhledem k počtu žáků a velikosti školy na velmi dobré úrovni. Každé pracoviště má dostatek učebnic, pracovních sešitů a učebních pomůcek. Někteří vyučující pro zpestření výuky využívají pomůcek vlastní výroby. K dispozici jsou také tabulární pomůcky, nástěnné přehledy, obrazový materiál a řada namnožených textů.

Učitelská knihovna je průběžně doplňována novými tituly. Pro žáky učitelky využívají služeb místní městské knihovny.

Ředitelka školy průběžně kontroluje stav v oblasti materiálně-technických podmínek a v případech negativního zjištění je prováděna buď okamžitá náprava nebo jsou plánovány nákupy či opravy po projednání s krajským úřadem. Materiálně-technického zázemí školy není širší veřejností využíváno.

Materiálně-technické podmínky umožňují a podporují efektivní vzdělávání a výchovu a realizovat schválené učební dokumenty vzdělávacího programu na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č. j. 24 035/97-22 a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy č. j. 15 988/2003-24. Uplatňuje učební dokumenty v plném rozsahu. Rozvrh hodin pro jednotlivé ročníky vychází z učebního plánu, počet hodin povinných předmětů je v souladu s jeho požadavky a reálná výuka podle tohoto rozvrhu probíhá. Škola vyučuje podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné č. j. 24 035/97-22 a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy č. j. 15 988/2003-24.

Kontrola naplňování učebních osnov je prováděna ředitelkou školy při hospitační činnosti a vychází ze zpracovaného „Plánu hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2003/2004“. Pokud jsou v této oblasti zjištěny nedostatky, jsou stanovena opatření k nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je z psychohygienického hlediska dobře uspořádaný. Pouze ve středu ve třídě B je jedna hodina počtu zařazena jako poslední hodina. Školní řád s názvem „Vnitřní řád Pomocné školy v Plzni“ obsahuje požadovaná ustanovení a respektuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Provozní řády jsou vyvěšeny v odborných učebnách a školní družině. Jsou velmi dobře zpracovány.

Přenos informací směrem k rodičovské veřejnosti je zabezpečen především prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách nebo poštovních zásilek. V průběhu školního roku jsou zákonní zástupci žáků pravidelně zváni na setkání rodičů a konzultační dny. Rodiče využívají možnosti po domluvě navštívit školu individuálně a informovat se u třídních učitelů. Mohou se kdykoliv zúčastnit vyučování spolu s dítětem, pokud je to pro něj přínosné. K dispozici je též informační nástěnka pro rodiče u vchodu školy. Z iniciativy školy byl založen Klub rodičů, který jim pomáhá v péči o své děti. O práci školy se veřejnost dozvídá z místního tisku (Tip týden 6). Žákům jsou informace předávány třídními učiteli.

Informační systém vůči žákům a rodičům je stanoven a je funkční.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovného poradce zabezpečuje ve škole učitelka bez patřičné kvalifikace. V současné době dokončuje kvalifikační studium.

Její přímá činnost je určena pracovní náplní a vychází z „Plánu výchovného poradce pro školní rok 2003/2004“. Ten obsahuje úkoly v oblasti procesu volby povolání žáků (shromažďuje odbornou a propagační literaturu, zprostředkovává kontakt s příslušnými institucemi, jedná s žáky a jejich rodiči). Výchovná poradkyně se podle potřeby podílí spolu s vedením školy a třídními učiteli na řešení výchovných problémů. Eviduje žákovu dokumentaci. Rodiče ji mohou navštívit kdykoliv po předcházející ústní či telefonické domluvě. Své působení obhájí pravidelně při jednáních s ředitelkou školy a jedenkrát ročně v dokumentu „Hodnocení práce výchovného poradce za školní rok“. Její práce je na velmi dobré až vynikající úrovni. Řídí také činnost „Klubu rodičů“, kde se věnuje pomoci rodičům v oblasti odborné, sociální, zdravotní a psychologické. Zastává také funkci metodičky prevence sociálně-patologických jevů a příkladně zpracovává minimální preventivní program pod názvem „Podpora zdraví v pomocné škole“, který je zaměřen především na zájmovou činnost a naplňování volného času žáků. Tento program se daří úspěšně dodržovat a uskutečňovat i ve spolupráci se školní družinou. Obsahuje i tzv. „Krizové plány pro výskyt drog a šikany ve škole“. Výskytu sociálně-patologických jevů věnuje vedení školy spolu s výchovnou poradkyní patřičnou pozornost. Výchovné problémy jsou okamžitě řešeny ve spolupráci s rodiči, lékaři a psychology, při závažnějších přestupcích i s Policií ČR a s orgány péče o dítě.

Výchovná poradkyně a metodička prevence sociálně-patologických jevů je určena, práce školy v této oblasti se kladně podílí na výchovně-vzdělávacím procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pomocné škole

Celkově bylo hospitováno šestnáct hodin na všech pracovištích v předmětech hudební výchova, rozumová výchova, pracovní a výtvarná výchova, tělesná výchova, věcné učení, čtení, psaní a počty. Plánování bylo svědomité a účelné. Bezprostřední příprava vyučujících na výchovně-vzdělávací proces byla zodpovědná a pečlivá. Tam, kde to vyžadovala situace, byla vždy konzultována s příslušnými zástupci zdravotnického personálu.

Výukové cíle hospitovaných hodin byly stanoveny, probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuku zajišťovaly třináct učitelek včetně ředitelky. Deset jich splňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tři nikoliv. Dvě z nich zastupují za vyučující na mateřské dovolené, jedna studuje v současné době speciální pedagogiku. Sledovaná výuka byla věcně i odborně správně vedena.

Všechny učebny jsou pro výuku podnětně vyzdobeny. Výška lavic i židlí odpovídá vzrůstu žáků. Vyžívány byly tabule, učebnice, pracovní a školní sešity, v pracovní a výtvarné výchově sklo a barvy na sklo, v tělesné výchově podložky a různé rehabilitační pomůcky, v hudební výchově Orffovy nástroje, obrázky z písniček a kytara jako doprovod. Informační technika byla v průběhu některých sledovaných hodin využita. Ve třech hospitovaných hodinách byla vhodně použita audiotechnika.

Většina sledované výuky měla příkladnou úroveň. Využíváno bylo speciálních metod i forem práce. Psychohygienické podmínky byly až na ojedinělé případy dodržovány vhodným zařazováním relaxačních chvil. Organizace vyučovací metody, struktura i obsah vyučovacích jednotek odpovídaly různému stupni postižení jednotlivých žáků, striktně byl dodržován individuální přístup, respektováno specifické pracovní tempo i dáván dostatečný prostor hrám. V hospitovaném vyučování se jednou projevila menší metodická zdatnost a pedagogická zkušenost začínající učitelky.

Nenásilně byla užívána motivace. Jakékoliv hodnocení činností žáků probíhalo formou pochvaly a povzbuzení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Vyučovací čas byl využit převážně efektivně.

Žáci respektovali stanovená pravidla, měli dostatek prostoru pro vyjadřování svých názorů. Interakce komunikace probíhala na příkladné úrovni, kladně ovlivňovala vynikající kvalitu vzájemných vztahů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v pomocné škole jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vzhledem k těžkému mentálnímu postižení žáků škola evaulačních nástrojů nepoužívá. Sleduje pouze individuální pokrok jednotlivých žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.
- Dvě třetiny pedagogických pracovníků vede zájmové kroužky v odpoledních hodinách. Žáci mají na výběr z těchto zájmových činností: kroužek výtvarný, ergoterapeutický, taneční, hudebně-taneční, ekologický, turisticko-přírodovědný, psychomotorický.
- Škola každoročně pořádá veřejnou výstavu výtvarných prací v prostorách Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje a účastní se řady soutěží především výtvarně zaměřených, kde žáci získávají významná ocenění.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Pomocné školy, Plzeň, Skupova 15 vydaná Krajským úřadem Plzeňského kraje, č. j. 219 ze dne 31. května 2001 s účinností od 1. června 2001; Změna zřizovací listiny – dodatek č. 1 č. j. 482/01 ze dne 31. srpna 2001 s účinností od 1. září 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pro Pomocnou školu, Plzeň, Skupova 15, č. j. 23 712/2002-21 ze dne 23. července 2002 s účinností od 1. září 2002
3. Vnitřní řád pomocné školy v Plzni ze dne 3. září 2001

4. Provozní řád ze dne 1. ledna 2002
5. Řády odborných učeben a školní družiny ze dne 29. srpna 2002
6. Plán využití výpočetní techniky ze dne 28. srpna 2003
7. Rozhodnutí ředitele školy o rozvržení pracovní doby s účinností od 1. září 2003 ze dne 29. srpna 2003
8. Organizační řád pomocné školy v Plzni ze dne 25. srpna 2001
9. Pracovní náplně pracovníků školy
10. Plán porad a organizace školního roku 2003/2004 ze dne 28. srpna 2003
11. Podpora zdraví v pomocné škole (minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004) ze dne 27. června 2003
12. Zpráva o činnosti v oblasti zdravého životního stylu ze dne 27. června 2003
13. Plán výchovného poradce za školní rok 2002/2003 ze dne 27. června 2003
14. Hodnocení práce výchovného poradce za školní rok 2002/2003 ze dne 27. června 2003
15. Jednací řád pedagogické rady ze dne 28. srpna 1998
16. Plán práce uvádějícího učitele ze dne 1. října 2003
17. Plán hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2003/2004 ze dne 26. srpna 2003
18. Záznam o hospitaci – školní rok 2003/2004
19. Směrnice k zajištění a provádění vnitřního kontrolního systému organizace ze dne 1. ledna 2002
20. Plán rozvoje pedagogických pracovníků školy (na pět let) ze dne 1. září 2001
21. Roční plán dalšího vzdělávání ze dne 1. ledna 2003
22. Zpráva o použití prostředků na DVPP ve smyslu Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 11 336/2001 – 25 v kalendářním roce 2003 ze dne 23. prosince 2002
23. Kriteria pro přiznání osobního příplatku ze dne 2. ledna 2003
24. Kriteria pro přidělování mimořádných odměn ze dne 5. ledna 2002
25. Dlouhodobá koncepce pomocné školy v Plzni ze dne 25. srpna 2003
26. Hlavní úkoly a zaměření práce s dětmi v pomocné škole v Plzni ve školním roce 2003/2004 ze dne 25. srpna 2003
27. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy – školní rok 2003/2004
28. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní rok 2003/2004
29. Rozvrhy hodin, učební plány - školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

V pomocné škole probíhá výchovně-vzdělávací proces v nestresujícím prostředí. Vynikající personální podmínky umožňují realizovat výchovně-vzdělávací programy v plném rozsahu. Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou na velmi dobré úrovni především díky výbornému plánování. Ve spolupráci se zřizovatelem se postupně zlepšují. Ve sledované výuce se převážně uplatňovaly efektivní vyučovací metody spojené s individuálním přístupem k těžce postiženým žákům. Učební plány a učební osnovy obou vzdělávacích programů byly v době konání inspekce plněny. Na příkladné úrovni jsou velmi pěkné vztahy mezi žáky vyučujícími.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jitka Davidová	Davidová v. r.
Členové týmu	Mgr. František Mottl	FrantMottl v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Jarmila Horová
Ing. Július Slávik
Martina Šimlová

V Klatovech dne 27. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. června 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Věra Lomberská	Mgr. Věra Lomberská v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Voříškova 823, 339 01 Klatovy. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Plzeňský kraj, Rada Plzeňského kraje, MVDr. Václav Červený, člen rady PK pro oblasti vzdělávání, školství a mládeže, Škroupova 18, 301 00 Plzeň	2004-06-25	d2-1112/04-5163

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.